

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Вестникъ за култура и стопанство

Издание на Преславската градска община

Годишенъ абонаментъ 30 лева. Излиза всѣко 1 и 15 число. Брой 1 левъ.

Право и дългъ

Ние сме членове на едно общество. Сждбата на това общество е и наша сждба, защото сме частица отъ общото. Чрезъ него ние осъществяваме най-ценнитъ права, които ни е далъ Създателя.

Животъ, здраве, имотъ, честъ сж немислими безъ обществото, защото то, чрезъ своитъ организации: държава, община, читалище, кооперация и пр. ни гарантира и пази тия права. Отдѣлния човѣкъ се ражда, живѣе, събира имотъ, гради домъ, създава семейство и челядъ, разболява се, умира, разнилява се имата му, семейството се разтройва, неговиятъ домъ запустява, обаче обществото живѣе и тая сждба на отдѣлния човѣкъ не може да укаже никакво влияние на неговитъ подобни. Но ако обществото заболѣе, ако то страда — страдатъ всички.

Ето защо нашата голѣма грижа трѣбва да бѣде носочена къмъ създаване на общезитието, къмъ създаване на преуспѣването му, за да може то да ни гарантира по добъръ и по смисленъ животъ. Въ името на тая наша сждба трѣбва да отдѣлимъ частица отъ нашето право и го дадемъ драговошно на общото. За-

щото нашиятъ частенъ интересъ е много малъкъ, почти нищожень въ сравнение съ голѣмиятъ интересъ и голѣмитъ задачи на обществото. И ако тоя малъкъ интересъ се изпрѣчва да спира изпълнението на тия голѣми задачи, обществото трѣбва да го смаже, за да очисти своя пѣтъ къмъ прогреса.

Правото на човѣка — гражданинъ е наистина освѣтено отъ конституцията, но нека не се забравя, че дългътъ на гражданина къмъ преуспѣване на обществото е освѣтено отъ разума и отъ голѣмитъ интереси на бждещето. И както въ време на война Обществото може да разполага съ живота на своитъ членове въ защитата си, така и въ мирно време то може да разполага съ всичкитъ права на тия свои членове, щомъ това се иска въ името на неговото процъветяване.

Нашиятъ градець, като общезитието има много нужди, които трѣбва да задоволимъ, за да го издигнемъ до положение да може по добре да осъществи той нашиятъ частни интереси, интереситъ на всички. И щомъ по пжтѣ на това издигане се изпрѣчватъ малкитъ ин-

Д. В. ПОПОВЪ
агрономъ

РѢЗИТБА НА ЛОЗИТЪ

Една важна практика въ лозарството е рѣзитбата на лозитѣ. Мнозина лозари още правятъ грѣшки при рѣзитбата, които се отразяватъ твърде зле върху количеството и качеството на полученото грозде. Ето защо, трѣбва да се познаватъ принципитъ при рѣзитбата, времето и начина за рѣзитба, за да могатъ да се получатъ добри резултати.

Има много системи рѣзитби, но за насъ сж отъ значение на първо мѣсто чашовидната форма, която е най-много разпространена въ България и на второ — системата Гюйо, която трѣбва да се прилага при рѣзитбата на сорта „Афузъ-Али“ (Болгаръ).

Преди да разгледаме помнатитъ системи, ще изложимъ общитъ принципи при рѣзитбата на оформенитъ вече лози.

1. Правилно образуваната чашовидна форма на лозата има 4 рамена и на всѣко рамо могатъ да се оставятъ най-много по 2 чепи.

2. При рѣзитбата трѣбва да се съобразяваме съ силата на главината и сорта на лозата. Силнитъ главини се рѣжатъ по-високо или имъ се оставятъ плодни прѣчки — кочове (бикове). Обикновенитъ винени сортова даватъ грозде и при

тереси на отдѣлни граждани; ако имаме съзнание за дългътъ си, ако чувствуваме отговорността си предъ бждещето, ние съ всички срѣдства трѣбва да вразумимъ тия врагове на прогреса.

В. Ст.

Патлейна и Преславъ сж били кжтове не само на духовно творчество, но и на веществената култура въ най-широкъ мащабъ. Иза голѣмо съналеніе отговорнитъ лица у насъ още не сж оценили значението на преславскитъ паметници, за да създадатъ отъ последнитъ просторъ къмъ ново творчество, неуморна дейностъ и възвишенъ идеализъмъ за могъществото и величието на днешна България.

Йорданъ С. Господиновъ

остане ослѣпяване на очитѣ или „удавяне“ на пжпкитѣ, както се изразяватъ практицитѣ — лозари.

10. Рѣзитбата да се извършва презъ пролѣтѣта при ниско разположенитъ лози, следъ като мине опасността отъ осланяване, а по високитъ мѣстоположения и при по-младитъ лози тя може да се извършва и на есенъ.

11. Тая работа трѣбва да се извършва съ остри и чисти инструменти — ножици и триони.

Чашовидната форма, която най-много се практикува, се образува по следния начинъ:

Въ началото на втората година, т. е. първата рѣзитба следъ посаждането на лозата, се премахватъ всичкитъ прѣчки, като се оставятъ една или две добре развити такива. Избраната прѣчка трѣбва да лежи въ центъра на лозата, като се порѣзва на две пжпки, а ако прѣчката е наведена, изрѣзва се ниско, съ цель да покаратъ нѣкои отъ пжпкитѣ и при основата, за да се получи права прѣчка. При по-силнитъ лози може да се оставятъ за рѣзитба 2 прѣчки разположени въ видъ на четалъ, като се порѣзватъ на една или две пжпки.

Въ началото на третата година, т. е. втората рѣзитба на младото лозе рѣжемъ така.

Отъ прѣчката, която миналата година е порѣзана на две пжпки ще има два лѣтораста, които ще порѣжемъ по на две пжпки. Ако лозата е била изрѣзана съ два лѣтораста отъ по две очи миналата година, сега ще има 3 или 4 прѣчки, които трѣбва да гледаме да бждатъ разположени въ форма на окръжностъ. Всички други прѣчки, ако има такива, премахваме, като оста-

Слѣдва на 2 стр.

Д-ръ Ил. Евревъ

Изъ Герловото.

Единъ паметникъ на свободата!

(Слѣдва отъ брой 5)

Праздненството започва къмъ деветъ часа преди обѣдъ. Въ тишината на зимния день започва да се разнася високо гласътъ на кехаята, който обявява за пристигането на царския бирникъ и ги подканва, да си приготвятъ пари, за плащане на данѣцитѣ. Кехаята обявява всичко на турски. Следъ кратко време настѣпва оживление. Народа почва да се тѣлпи изъ улицитѣ, за да гледа „представлението“ — както се изразяватъ селянитѣ въ Вардунъ. Зачуватъ се виковете, гърмежи и кучешки лай оглушава селото — „Турцитѣ идатъ“ — се чуватъ гласове и деца и жени се втурватъ да бѣгатъ въ различни посоки. Азъ се отправихъ къмъ посоката отъ кждето идатъ турцитѣ, заедно

съ бай Пенча, като гледамъ да не пропусна нито единъ моментъ. Ето, че внезапно предъ насъ изкочиха въоръжени башибозуци и ни обкржжиха. — Стойте бре гяури — извикаха почти едногласно тѣ и ни обкржжиха. — Чакайте сега да си разчистимъ смѣкитѣ. Комитаджилѣкъ ще правите, а на царшината данѣцитѣ си не плащате“ — ревъха тѣ съ насочени пушки срещу насъ. Но въ тоя моментъ между насъ и башибозуцитѣ застанаха двама българи, отъ които единия държи единъ голѣмъ тефтеръ, въ ржката си — „Стойте, бре аги, се обръщатъ тѣ къмъ турцитѣ — съ тия хора ще се разберемъ. — Следъ това дѣдо Жеко, тъй се казва писара, разтвори тефтера прелисти нѣкол-

ко листа и започна да срѣча — П-п-ѣ-ѣ-ѣ-ѣ чорбаджи, има да дължи, сто гроша калпакъ параса, сто гроша баджа параса, сто гроша димъ параса, и сто гроша читукъ параса. Бай Пѣйчо извади отъ портмонето си нѣколко монети и ги сложи въ касичката, която носеше дѣдо Жеко. Дѣдо Жеко му каза едно „берекегъ версинъ“, разтвори наново тефтера, прелисти пакъ нѣколко страници и започна да чете съ високъ гласъ — „Д-д-о-кторъ ефенди, има да дава сто гроша калпакъ параса“ — На свой редъ и азъ сложихъ нѣколко лева въ касичката на дѣда Жека, който ми направи единъ учтивъ и любезенъ поклонъ и се готвеше да трѣгне следъ башибозуцитѣ. Когато обаче, забеляза, че азъ отбелязвамъ нѣщо въ тефтерчето си, той се повърна къмъ менъ и съ единъ любезенъ и свенливъ тонъ ми заговори — Та Вие сте дошли максосъ да

гледате нашето представление господиновъ докторе. Когато разбра, че азъ проявявамъ живъ интересъ къмъ тѣхната работа, той стана още по словоохотливъ и почна да ми разправя — Азъ представлявамъ моя дѣдо Жеко, който е билъ селски писаръ когато сж дошли казацитъ да ни огрватъ отъ тия изедници — каза той като посочи отдалечаващитъ се башибозуци. И той ми разприви, че неговиятъ дѣдо е живѣлъ до 1910 год. и всѣка година, когато е присѣствувалъ на представлението той винаги плакалъ отъ радостъ и вълнение. „Дѣдо Жеко“ ми обясни че паритѣ, които сега събиратъ сж за благотворителна цель. — Хемъ събираме по нѣщичко, хемъ пжкъ и народа трѣбва да гледа, за да знае и помне, какво е било турското време. Туй интеллигенцията гдето му казватъ, демекъ даскалята малко ни подиграватъ съ тая работа — ама

ние си я караме и мислимъ че не правимъ лошо“. Азъ му благодарихъ, насърчихъ го и когато се сбогувахме той шеговито каза — Да вървя, че ония кучега кой знае какво бѣснѣятъ. Азъ последвахъ бошибозуцитѣ, които отиватъ отъ кжща въ кжща и събиратъ пари като съ това напомнятъ онзи день, когато башибозуцитѣ сж плячкосвали и грабѣли тѣхнитѣ дѣди. Къмъ три часа следъ обѣдъ се разнесе новината за пристигането на казацитъ. Башибозуцитѣ се отправятъ къмъ края на селото. Обаче сражението между тѣхъ и казацитъ не става извънъ селото както е било въ действителностъ, а се извършва въ самото село. Народа се тѣлпи отъ всѣкъде за да види идването на казацитъ. Ето че се задава въ стройна редица съ развѣто знаме и галопиращъ отряда на капитанъ Роздолски — въ лицето на Братоя Бѣлчевъ.

Слѣдва на 2 стр.

Ръзита на лозитъ

Продължение от 1 стр.

вениът ръжемъ по на 2 пжп-ки. Въ началото на четвъртата година лозата е добила вече своята форма. По-нататъшната ръзита се извършва, като се спазват посочените по-горе принципи.

Системата Гюйо изисква телена конструкция и е приложена при сорта „Афузъ-али“. Лозата при тази система има едно рамо, на което се оставя един чеп на две очи, поставен по-ниско на рамото и една дълга плодна прчка на 10—12 очи. Плодната прчка се превръзва въ телта или въ едно специално малко колче. Ластаритъ, които излизат от чеп се превръзват въ един колъ, висок около 1.50 м. и не се кършатъ, освен ако надминат кола. Лътораститъ на дългата плодна прчка се кършатъ през лътото, за да се развиятъ правилно, въ началото силнитъ, а следъ това и останалитъ.

Ръзита става така:

На третата година отъ посаждането на лозето на всъка по-добре развита лоза се избиратъ по 2 добре развити прчки, отъ които по-долната се ръже на 2 очи, а по-горната се оставя плодна на 6—8 пжп-ки. При по-слабитъ лози се извършва сжщата ръзита на следующата година.

Дългата плодна прчка при следующата ръзита се изръзва до основата, а отъ дветъ прчки изкаралитъ отъ чеп, по низката се отрѣзва на 2 очи, а по-високата се оставя за дълга плодна прчка на 10-12 очи. При тази ръзита е необходимо есенно заравяне на дветъ дълги прчки, които ще бждатъ оставени за ръзита.

За една лула тютюнъ човѣшка жертва

с. Конево (Бекерлий)

На 18 того къмъ 13 часа Хюсеинъ Нуриевъ 14 г. съ другарчето си Али Османъ Изеровъ 15 г. отишли да навестятъ козитъ имъ въ мѣстността „Сарж-Меше“. При почивката имъ съ козарчето Мехмедъ Исуповъ 16 г. поискали му тютюнъ; последния имъ казалъ, че нѣма, а тѣ за да провѣрятъ го натиснали на земята и при боричкането имъ Али Османъ се намушилъ на ножа на козарчето Мехмедъ въ корема и презъ нощта починалъ.

Изъ Герловото.**Единъ паметникъ на свободата!**

Следва отъ 1 стр.

Казацитъ пѣятъ, а предъ тѣхъ върви единъ башибозукъ, върху гърбътъ на който е натоварено едно конско седло и единъ саджекъ. Бурни ржкоплѣскания и възторжено ура процепва въздуха, при появата на казацитъ. Ескадрона галопира въ стройна редица къмъ центъра на селото. Но ето, че внезапно се разнасятъ нѣколко пушечни залпа отъ страна на башибозукитъ, които нападатъ изъ засада. Капитана изкомандва високо — „Саби вѣнъ!“ — и ескадрона пселява стремглаво напредъ. Завързва се бой между башибозукитъ и казацитъ. Едно мощно ура процепва въздуха и следъ нѣколко минути бой, башибозукитъ сж пленени и обезоружжени, следъ което ги свързватъ и откарватъ домѣтъ

Занаятчийско събрание въ с. Смѣдово

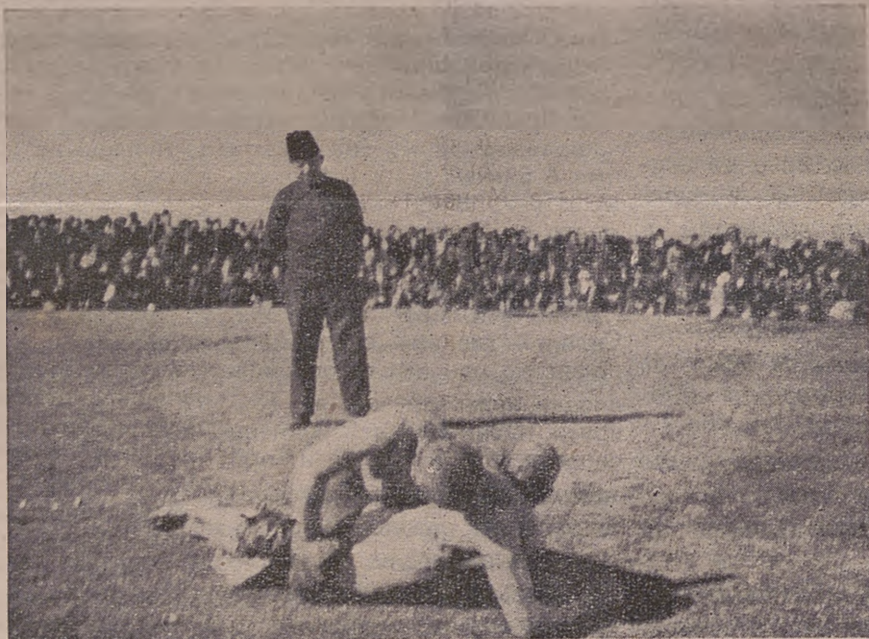
На 3 мартъ т. г. председателътъ на Шуменската областна занаятчийска общностъ г-нъ Иванъ Шаламановъ устрои въ мѣстния читалищенъ салонъ събрание, на което, следъ като биде представенъ отъ кмета г. А. Черневъ, изнесе обширна беседа върху целитъ и задачитъ на новата национална държава и на създаденитъ отъ нея професионални организации, и по-специално, върху целитъ, задачитъ, досегашнитъ постижения и новитъ искания на Общия съюзъ на занаятчийскитъ професионални организации. Мислитъ и заключенията на г-нъ Шаламановъ бидоха посрещнати съ одобрителни ржкоплѣскания отъ присѣстващитъ многобройни занаятчи и други мѣстни жители.

Кмета г. А. Черневъ, възползуванъ отъ разясненията въ беседата на г-нъ Шаламановъ, подчерта предъ слушателитъ, че за членоветъ на професионалнитъ организации трѣбва да бжде ясно, какво, последнитъ не сж независими отъ държавата организации и че тѣ въ всички проявления на държавата трѣбва да вървятъ ржка за ржка съ нея.

Г-нъ Шаламановъ биде изпратенъ съ благодарностъ отъ кмета и слушателитъ. Доволенъ, сжщиятъ е изпратилъ отъ Шуменъ писмена благо-

дарностъ на г-на кмета, въ която изказва и задоволството си, че е можалъ да разясни на Смѣдовското занаятчийство, че само ако то е на фронта на държавата, което ще му даде и право на по-широко участие въ строежа на бждещата национална държава, ще може да постигне и своето пълно благоденствие. Г-нъ Шаламановъ следъ това моли г-на кмета да указва за напредъ на занаятчийството най-широко съдействие, въ каквото и да било, а най-много въ приложението на занаятитъ, за да може смѣдовското занаятчийство да почувствува, че днешната властъ наистина има присърдце закрилата на изстрадалото занаятчийство — най-здравия стопански стълбъ и творецъ на държавата ни. Накрай, г. Шаламановъ моли г-нъ кмета да окаже на Смѣдовското занаятчийско сдружение съдействие и по устройването на томбола за разни полезни цели: помощъ на мѣстното читалище и др. Трѣбва да се признае, че г-нъ А. Черневъ, проявява голѣмъ интересъ къмъ професионалнитъ организации и по-специално къмъ занаятчийското сдружение, което очаква отъ него ценно съдействие за развиване на интензивна организационна и обществена деятелностъ.

Занаятчия

Моментъ отъ борбитъ**ТЪРГОВЦИ И СКОТОВЪДЦИ**

Посещавайте седмичниятъ пазаръ за добитѣкъ въ Преславъ, където най-добре ще задоволите своитъ нунди.

Резултатитъ отъ борбитъ устройвани отъ преславската община по случай скотовѣдната изложба-пазаръ

Уповестенитъ по случай изложбата пазаръ въ гр. Преславъ борби на 3 т. м. бѣха привлѣкли на опредѣленото за това мѣсто много любители на тоя спортъ.

Още сутринтъ на 3 априлъ специалната изложбена полиция бѣше запазила единъ платъ отъ около единъ хектаръ, въ който бѣше опредѣлено да се произведатъ борбитъ. Малко преди два часа сл. обѣдъ, всички борци които ще взематъ участие на брой около 48 души бѣха заели мѣстата си. Комисията по произвеждане борбитъ въ съставъ: Иванъ Гочевъ, Тодоръ Пенчевъ, Цвѣтко Якимовъ, Христо Жечевъ, Юрданъ Юрановъ, прави последни разпореждания. Около платца сж натрупани множество народъ, който съ нетърпение чакаше започване на състезанията.

Заели сж мѣстата си между публиката, специално поканенитъ гости на изложбата, една група офицери начело съ Началника на гарнизона, г. полковникъ Айрянъ, секретаря на Областния Директоръ, Шуменския околийски управител, Областния ветеринаренъ началникъ, Областния земл. Стопански директоръ, Директора на Кабиюкъ, много кметове отъ Преславска и съседнитъ

околии.

Точно въ 2 часа и 15, ти се пускатъ на платца вата група борци отъ най-блата категория — чардакъ, ливанъ. Опредѣлени сж двойки, по вече отъ тѣхъ турци отъ Дели-ормана. Честията на борбата сж: бос докато остане единъ побѣтѣл. Борбата е мудна съ шго малки интересни сцени до на следъ друга скоро сшватъ съ признати завал двойки. Остава само последна, двойка, въ ко единиятъ борецъ е бѣлтъ отъ с. Тройца Недѣлко ловъ, това е и най интересъта двойка, тъй като и два борци сж победили вече нѣколко души, а Недѣлко победилъ 4 противника. Изпатиитъ на публиката разлика на народността страна на българчето. Въ часа Недѣлко следъ една дължителна борба съ противникъ отъ о 50 минути успѣва да го презъ кръстъ, издига го въздуха и съ всички сили лита съ него на земята, успѣва да залѣпи плешму на земята. Публиката ви най възторжени аклами на симпатичния побѣд който е обявенъ за най осниятъ борецъ отъ IV катгрия.

Следъ кратка почивка де платца излизатъ III категория борци — кючукъ орта. Отъ категория сж излѣзли 6 дтѣки. Победителтъ отъ първота категория Недѣлко иска излѣзе и съ тая категория, че не може да си намѣри обходимитъ кожени пантални и се принуждава да се каже отъ борбата.

Борбата отъ тая категория трая 2 часа съ краенъ побдѣтель Неазиз Неазифовъ та с. Голѣма Цръквица, Охридско. Понеже часътъ е въ 6¹/₂, и по програмата на тѣжествата предстоеше освещаване на новопостроената ентропроизводителна центрим борбитъ по общо желание: публиката се отложиха за пггия день следъ обѣдъ, копрщѣха да се състоятъ най интереснитъ борби отъ другдвѣ по тежки категории.

На следния день публиПта още по-отрано зае мѣста си и съ нетърпение очакни почване на борбитъ. Времикоето първия день бѣше мсго хубаво, днесъ е облачно

следва на 3 стр.

капитанъ Роздолски и съ сълзи на очи помоли за милостъ, тъй като той е свършено невиненъ. Капитана го изглежда строго и пита публиката: „Има ли нѣкой, който да установи, че този човѣкъ е невиненъ?“ Дѣдо Бѣлчо излиза напредъ и заявява, че Яшаръ не е правилъ никакви золуми и че по една случайностъ е билъ зловенъ съ башибозукитъ. Капитанътъ тогава се обръща къмъ Яшаръ като му казва — „Свободенъ си, щомъ дѣдо Бѣлчо казва, че си невиненъ“. Просълзенъ отъ радостъ, Яшаръ се хвърля въ краката на капитана, плаче отъ радостъ и цѣлува ботушитъ и шинела на капитана. — „Стани — му извиква капитана — иди и цѣлуни ржката на дѣда Бѣлча, защото той е спасителя ти“. Яшаръ цѣлува ржката на дѣда Бѣлча и заяви — „Живота си отъ сега нататѣкъ дължа на тебъ. Въ знакъ на благо-

дарностъ, оставамъ твой слуга до гробъ“. Този случай е действителенъ. Яшаръ е останалъ при дѣда Бѣлча презъ цѣлия си животъ като неговъ слуга и сега при празнуването и възпроизвеждането на събитието, се възпроизвежда и този случай, който крие въ себе си поука и назидание. Следъ признасѣне на присѣдитъ, се пристѣпва къмъ тѣхното изпълнение. Башибозукитъ навързватъ единъ о другъ и се откарватъ край чешмата, където биватъ публично разстреляни.

Следъ това започва тържеството, хора, пѣсни и казашки игри, които продължаватъ до късно вечерята.

Когато човѣкъ присѣствува на този празникъ, не може да не остане въ възторгъ, отъ всичко което вижда. Не може да не остане възхитенъ отъ естествената артистичностъ, която

то проявяватъ действующи лица. Тѣ играятъ толкова естествено и непринудено, съ такава увлѣчение и ентосиизъмъ, че мене ми се стори, че тхора свещенодействуватъ. Ац се възхищавахъ и благодаренъ се преклонихъ предъ тѣхното пдѣло. Прекланяйки се предъ величествения паметникъ бсвободата, какъвто самобитенъ творчески гений на нашия лродъ е създадалъ. Прекланяго се предъ онази възвишестидея, която преди повече осполовинъ вѣкъ е озарила укретъ и душитъ на тия сѣкронни народни труженици, които въздигатъ паметникъ въ штата на поколѣнията, който ще остане навѣки да буди въдхновение и почитъ къмъ великия подвигъ на велики нашъ братски народъ и кулпкъмъ най-светото нѣщо: свбодата!

Край.

Голѣмитѣ постижения на скотовѣдството въ Преславско

Единъ край за който специалиститѣ по скотовѣдството смѣтали, че не заслужава внимание. Областния земледѣлско-стопански директоръ изненаданъ отъ резултата. Какво ни каза дирек. на завода „Кабиюкъ“.

Огромни богатства на здравия трудъ на българина — сякаш стоятъ понѣкога скрити отъ погледа ни. Такива богатства, че ако ни се отдаде случай да надникнемъ въ тѣхъ, оставаме изумени за голѣмитѣ постижения, до които безшумно е стигналъ нашия трудолюбивъ българинъ.

Следихме отъ близо подготовката на скотовѣдната изложба-пазаръ, която Преславското агрономство съ ценната подкрепа на общинитѣ: Преславска, Осмарска, Златарска, Драгоевска, Смѣдовска и Янковска уреди на 3 априлъ въ гр. Преславъ. Давайки ни своята скромна подкрепа въ изнасянето на това, за пръвъ пѣтъ уреджано у насъ, голѣмо дѣло, не можемъ да не признаемъ колко малко и ние скромнитѣ творци вѣрвахме, че това, което готвимъ, ще оправдае трудътъ ни. Може би, защото за пръвъ пѣтъ се уреджа въ Преславъ такава

изложба-пазаръ, пѣкъ може и за това, че мнозина предприеха неуспѣха ѝ.

А резултатътъ бѣше удивителенъ!

Хубавъ слънчевъ пролѣтенъ день ни донесе утрото на 3 априлъ.

Весело запѣха още отъ ранни зори талигитѣ на подранилитѣ гости. Конско цвилене и веселъ хорски глѣчъ наруши тишината на малкия градецъ.

Преславъ се събуди подъ настроението на единъ голѣмъ празникъ. Всички забързаха къмъ поляната, — мѣстото на изложбата-пазаръ, кждето вече се подреждаха доведенитѣ животни. Специално уреденото за целта мѣсто е вече пълно съ хубави екземпляри на нашето животинско царство, а пѣтъ който води къмъ изложбата е все още низъ на пристигащитѣ животни.

Дошли сж вече Областния Земледѣлско Стопански Директоръ, Областния Ветерина-

ренъ Началникъ, Директора на Завода „Кабиюкъ“ и още много гости, които жадно поглѣщатъ прелестната картина на толкова много чиста кръвь на нашето животинско царство.

Ти знаешъ ли, се обръща къмъ мене Областния Земледѣлско Стопански Директоръ г. Киряковъ, че азъ никога дори не подозирахъ, че въ Преславска околия може да има толкова много и така добре отгледанъ конски и говежди материалъ.

Изуменъ съмъ отъ това което виждамъ събрано. Това което е събрано тукъ може да съперничи на много други скотовѣдни области. Преславци могатъ да се гордѣятъ съ своитѣ постижения.

Ето вижъ онова конче, се намѣсва въ разговора ни Директора на завода „Кабиюкъ“ г. Георгиевъ, въ него личи чистата кръвь на Паганини. Обръщаме погледъ къмъ младо конче съ сивъ косъмъ, и наистина въ линията на шията му, гърба, задницата и хубавата глава личи нѣкаква благородна кръвь, кръвьта на нѣкой неговъ знатенъ прадѣдъ. Къмъ насъ се приближава стопанина на кончето. Г-нъ Георгиевъ го разпитва и наистина кончето е потомъкъ на всеизвестния въ завода „Кабиюкъ“ жребецъ Паганини, който е далъ толкова много и здраво поколѣние на българската земя. Г-нъ Георгиевъ обяснява линията на тоя прочутъ Паганини въ която се наброяватъ много ценни за българ. коневѣдство имена.

Прегледната комисия е почти привършила работата си съ премиране на участващитѣ животни и на красивитѣ и мощни гърди на победителитѣ се окачва знака на отличieto. Минаватъ предъ насъ въ кръгъ премиранитѣ.

Величествена гледка!

Едни отъ други по хубави животни. Тѣнки но здрави нозе, забиватъ въ земята копитата въ твърда но елегантна стѣпка, красивата линия на шията придържа грациозната глава у изпнатитѣ мощно гърди, върху които личи сякашъ достойнството на избрания. Предъ тѣхъ още по горди стопани държатъ въ напуканитѣ си рѣце това голѣмо дѣло на българското скотовѣдство и сж щастливи, че тѣхния упоритъ трудъ и любовъ къмъ българската земя е далъ такъвъ цененъ плодъ. Всички сж доволни. И стопани, и многото-надошли гости отъ Преславъ и селата на околията му, и гоститѣ агрономи и ветеринарни лѣкари—всички сж доволни, защото виждатъ едно пълно съ надежди бжде-

БЪЛГАРСКА ЗЕМЛЕДѢЛСКА И КООПЕРАТИВНА БАНКА ПРЕСЛАВСКИ КЛОНЪ

Обявление № 850

Българската Земледѣлска и Кооперативна Банка—Преславски клонъ обявява, че търси да закупи подходящо мѣсто минимумъ 600 кв. м. за построяване здание на клона въ гр. Преславъ.

Предлагането се приема до 20 априлъ 1938 год.

гр. Преславъ 4 априлъ 1938 год.

3—1

Отъ клона на банката.

ПРОЧУТИТѢ ПРЕСЛАВСКИ

ВИНА И РАКИИ

стока гарантирана при конкурентни цени само при склада

на
СТОЙЧО ДОБРЕВЪ
гр. Преславъ

ПРОИЗВОДСТВОТО

НА ИЗКУСТВЕНА КОПРИНА КАТО ДЪРЖАВНА И ФИНАНСОВА ПРОБЛЕМА

Доскоро дървото, особено букътъ, минаваше за единъ малко потрѣбенъ и крайно евтинъ материалъ, който като срдѣство за отопление намираще най-широко приложение въ живота. Строго погледнато буковото дърво и за отопление не може да служи, защото единъ кубикъ букъ притежава отоплителната сила на около 300 килограма каменни въглища.

Въ последно време съ развитието на модерната техника и химия, дървото може да се

превърща въ висококачествени продукти като: фуражъ и захаръ за храна на добитъка, като двигателна сила за генератори и най-важно за добивана на целулоза, изкуствена коприна, вълна и пр. Още отъ срдѣнитѣ вѣкове, идеала на алхимицитѣ бѣше да добиватъ отъ евтини метали злато, по изкуственъ начинъ, което все още не може да се усъществува.

Независимо отъ това, обаче, днесъ модерната химия е въ състояние да превърне четири кубика буково дърво въ 500 кгр. изкуствена коприна, която по стойностъ се равнява на единъ килограмъ злато. Ако сждиме по тия постижения на модерната химия, трѣбва да дойдемъ до заключението, че тя е надминала желението на алхимицитѣ, които не сж предполагали, че четири кубика обикновено буково дърво, могатъ да се превърнатъ въ висококачественъ продуктъ, равенъ на цената на единъ килограмъ злато.

Въ тая важна епоха на съвременната наука и химическа техника, която ще бжде епохата на нашето икономическо възраждане и истинска обнова, въпрѣки наличността на необятни букови гори у насъ, ние продължаваме да гледаме съ хладнокръвие и нерешителностъ на назидателния примѣръ на повечето наши съседи и европейски държави, които създаватъ едно следъ друго индустриални предприятия за добиване на изкуствена коприна, безъ да притежаватъ суровия материалъ и най-елементарнитѣ условия за развитието на тая нова и доходна индустрия.

Кражба въ с. Салманово

На 19 мартъ къмъ 23 часа неизвестни крадци влѣзли въ кжщата на Лазаръ Геновъ отъ с. Салманово, разбили вратата съ лостъ и задигнали 2 котела, 1 котле, 1 тенджерата, 3 сахана, 6 порцеланови чинии, единъ чифтъ нови панталони, 1 полушуба, 10 м. платно, 5 ризи долни, и 8 възглавници вълнени. Обща стойностъ около 2000 лв.

Резултатитѣ отъ борбитѣ устройвани отъ Преславската община по случай скотовѣдната изложба-пазаръ

Продължение отъ 2 страница.

Освенъ това духа студень вѣкатѣръ, но въпрѣки това публиката стои на мѣстата си. Тоя вкаденъ борбитѣ бѣха по живитѣ. Може би и за това, да се стоплюватъ отъ студениятъ вѣтъ дѣтеръ. Отъ II категория — билънокъ пехливанъ, се очертаватъ искжкато интересна двойка Стефанъ и Недѣлковъ отъ с. Менгишево, и Омуртагско и турчинтъ М. Анрифовъ отъ Дели-ормана. И сѣдматата едри снажни и мускулести мжже. Живата имъ гегсборба увлича въ интересно попреживяване публиката. Осъ танали сж само тѣ двамата. Осъ следъ една борба около единъ е вчасъ Стефанъ успѣва да улоа тѣи противника си отъ задъ свѣспрезъ кръста и издига го съ ае; намѣрение да го удари на зетръмята обаче противника му си ние издига ржката въ знакъ, че се за; признава за победенъ и жукоприто обяви Стефана за победител отъ тая категория.

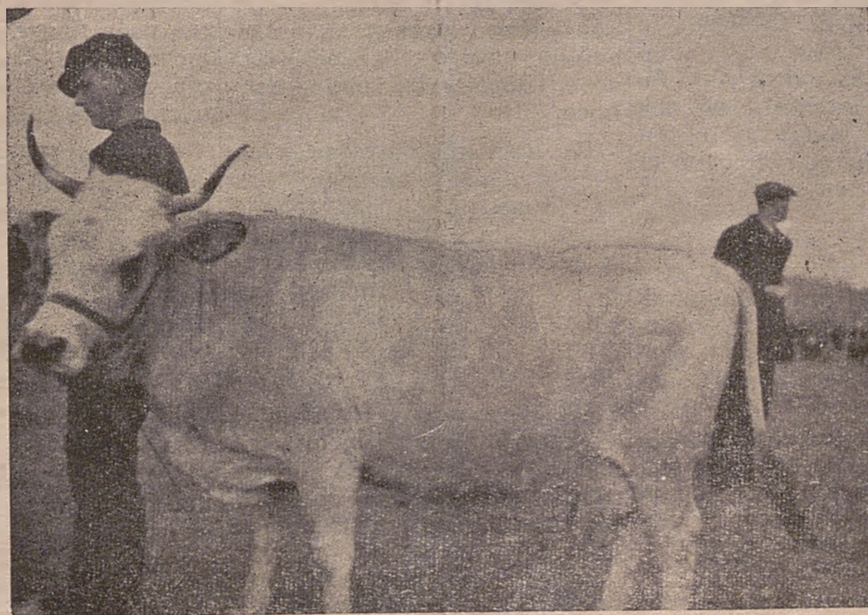
Оставатъ най тежката категория борци—башъ пехливанъ, бли Публиката е въ нетѣрпение, мѣзачото това сж най интересъчнитѣ борби. Излизатъ две двойки: I група Мехмедъ Шабановъ и с. Врани конъ, Омуртагско и лач Ахмедъ Мехмедовъ отъ село Менгишево. II. група: Ибрамъ А. Ахмедовъ отъ с. Чернооково и Хас. Ахмедовъ с. Руецъ

Първата двойка е най интересна отъ всички борци. Съзтезателитѣ сж много здрави мжже съ голѣма амбиция да победятъ, тая тѣхна амбиция носи редица интересни моменти, които извикватъ буря отъ акламации у публиката. Сплитатъ се тѣлата въ стоманени мишци, якитѣ нозе се забиватъ въ земята; но сякашъ победата още не иска да свие лавровъ вѣнецъ на ничия глава. Минава вече часъ отъ започване на тая борба, а борбата е все още жива и интересна, само тежкото дишане на съзтезателитѣ говори за това време. Ето Мехмедъ Шабановъ напруга последни усилия, издига противника си съ извитъ до болка кракъ, и падатъ заедно на земята. Замиратъ единъ моментъ, сякашъ да събератъ нови сили, обаче Мехмедъ е все още здраво хваналъ противника си, извива кракътъ му и го принуждава да залепи плешкитѣ си на земята. Публ. акламира победителя.

Съ привършване на борбитѣ и отъ тая най тежка категория, програмата за борбитѣ е привършена и цѣлото множество зрители на потоци се отправя къмъ града, подгонено отъ студения вѣтеръ, живо коментирайки преживяното. С.

Обмѣна на соя срещу стомана

Японската телеграфна агенция Домей, съобщава, че между Швеция и Манджукъ била постигната спогодба за обмѣната на соя срещу стомана на база на международнитѣ борсови цени. Както презъ миналата, така и презъ настоящата година, поради войната въ Китай, соята ще се обмѣня само срещу, злато, девизи и др. висококачествени произведения, отъ каквито съответнитѣ държави иматъ най-голѣма нужда, както и сега е случая съ шведската стомана. При това положение едно увеличение производството на соята у насъ, ще бжде отъ грамадна полза за народа и държавата, особено при наличността на факта, че тя ще има по-твърда и по-добра цена отъ всички останали зърнени храни и фуражни култури.

Крава получила I-ва награда

Тържественото осветяване на новопостроената електрическа централа въ Преславъ

На 3 април при стичането на цѣлокупното преславско гражданство, стана осветяване на новопостроената електрическа централа. Къмъ 5 часа следъ пладне започна да се тѣлпи народъ предъ зданието на новата централа. И само за единъ мигъ площада предъ централата почернѣ отъ народъ. Сплотени единни, спонтанно всички млади и стари бѣха се отправили къмъ мѣстото, където щѣше да стане самото осветяване. Множество гости се бѣха стекли отъ околнитѣ селища на Преславъ, за да присѣдствуватъ на това много тържество. Доста гости бѣха поканени и отъ гр. Шуменъ. На първо мѣсто личаха гоститѣ представители на д-во „Патлейна“, което построи централата въ града ни.

Всички отиваха съ единственото желание да видятъ чудото, духътъ на новото, духътъ на техниката. Единственото съкровено желание на мнозина бѣше да видятъ моторътъ. Тоя гигантъ, който съ своитѣ челичени бедра и стоманени гър-

ди, разпрѣсна отъ нѣколко месеци насамъ тъмата и мракътъ, които като черенъ вуалъ се бѣха надвесили надъ старопрестолния градъ.

Въ 6 ч. пристигнаха всички поканени официални лица начело съ духовенството. Следъ свършване на Богослужението, кмета Стойчевъ произнесе сдържана и дълбоко прочувствена речъ. Г-нъ Стойчевъ каза думи, които дълго ще звучатъ въ нашитѣ уши, думи отъ които ние ще трѣбва да си вземемъ бележка. Следъ това моторътъ бѣ пуснатъ въ движение отъ Окол. Управ. Петъръ Илиевъ.

Въ това време на площада предъ централата бѣше инсталиранъ високоговорителъ, чрезъ който се предаваха хубави народни пѣсни.

Не много следъ това на площада се извиха кръшни народни хора. Веселието продължи до късно презъ нощта, гдето не стихаха веселитѣ закачки между по-младитѣ, които останаха по-късно да се веселятъ.

Гражданинъ

Военна повинность за женитѣ въ Полша

Полскиятъ парламентъ (Сеймъ) е приелъ напоследѣтъ единъ новъ законъ за военната повинность, който освенъ редовната военна служба, предвижда и една спомагателна военна повинность за женитѣ. Всички момичета и жени отъ 19 до 45 годишна възраст ще бждатъ обучавани и повикани за военна служба, като милосердни сестри, санитарки, за превързване на ранени, за газова и противоаеропланна отбрана и пр. На сжщата служба ще бждатъ повиквани и такива мжже, които по физически или други недостатѣци не могатъ да служатъ въ редоветъ на армията и на фронта. Тѣ ще се използватъ за тилова служба, строене и поправка на пѣтищата, засѣване на нивитѣ, прибиране на реколтата и пр. подъ военна контрола. Законътъ предвижда създаването на повече военни резерви, запасни офицери организатори на тила, интендан-ти, събирачи на суровитѣ материали и др. Следъ гимназията, младежътъ ще отбива трудовата си повинность.

Завърна се делегацията начело съ Кмета г. В. Стойчевъ и окол. управителъ г. П. Илиевъ, която преди нѣколко дни бѣше въ София по уреждане на нѣкои текущи стопански въпроси интересующи градътъ ни.

Полученъ е въ Преславското Градско Общинско Управление портрета на Негово Преосвещенство Епископъ Андрей, подписанъ саморочно отъ него, по случай заминаванетоъ му за Америка.

Околийския Работнически Синдикатъ въ градътъ ни развива усилено дейность за укрепване на работническитѣ организации въ околията.

Въ най-скоро време ще бждатъ уредени спални за посетителитѣ на Преславъ. Спалнитѣ ще се уредятъ въ новопостроеното здание въ двора на храма-Паметникъ „Св. Кирилъ и Методий“.

Дирекцията на Държавнитѣ Дългове е разрешила на Преславската Градска община да сключи отъ Б. З. К. Б-ка 1000000 лева за постройка на прогимназия.

На 3 април т. г. въ Преславъ се състоя голѣма работническа конференция. Присѣдствували сж председателитѣ и секретаритѣ на всички работн. организации отъ околията. Председателствувалъ е секретаря на Преславския Работнически Синдикатъ Христо Кюрпановъ. Конференцията се е занимала специално съ въпроса за приложение на колективнитѣ трудови договори.

На изложбата-пазаръ на 3 април т. г. въ гр. Преславъ сж сключени сдѣлки на коне и едъръ рогатъ добитѣкъ на обща стойность 328,000 лева. Както се вижда Преславския пазаръ за добитѣкъ все повече се затвърдява. Въ него най-добре ще се задоволятъ нуждитѣ на скотовѣдцитѣ въ преславска околия.

Пристигнали сж на гара Крумово материалитѣ за моетъ на р. Врана по новостроящата се линия Крумово—Преславъ.

Преди нѣколко дни бѣше въ градътъ ни Началника на отдѣление „Постройки“ при Б. Д. Ж. г. Митовъ, заедно съ секциония инженеръ Велковъ въ връзка съ започване новостроящата се линия Крумово—Преславъ. Инженеръ Митовъ е заявилъ, че отъ 1 май усилено ще започне постройката на въпросната линия, съ огледъ да бжде пусната въ експлоатация на 3 октомврий т. г.

Отпуснати сж отъ Българската Земледѣлска и Кооперативна Банка 4,500,000 лева за постройка на Модерна Винарска изба при с. Крумово. Мѣстото е вече определено и строежа ѝ ще започне презъ настоящата година.

Осмаръ. На 11 мартъ т. г. ученицитѣ отъ прогимназията изнесоха драматизираната приказка „Спящата царкиня“. Играта на малкитѣ артисти-ученички бѣ повече отъ добра. Специално приготвенитѣ костюми и декори подпомогнаха твърде много за успѣха на представлението.

Преславския държавенъ административенъ лесничей г-нъ Костовъ е премѣстенъ съ повишение въ Стара-Загора. Пожелаваме му успѣхъ въ новата служба.

За държавенъ административенъ лесничей въ гр. Преславъ е назначенъ г. Борисъ Ничевъ.

Далечъ отъ своя родина градъ съ голѣмъ интересъ очаквамъ излизането на в. „Преславска дума“, се осведомя за живота въ ния Преславъ. На редактѣ пожелавамъ отъ сърдеченъ успѣхъ.

Капитанъ
Йор. Ив. Господиновъ
гр. Радомир

Тодоровъ денъ въ село О

По инициативата на местното коневодно дружество подпомогнато отъ общинската управа се уреди бѣгване на конетѣ отъ на общината въ мѣстността „МЕРАЛЖЪД“. Въ участие 14 коня. Първа награда е дадена на Димитър Костадиновъ отъ Осмаръ състояща се единъ платиранъ сервизъ за ликьоръ. Втората е на Юсуфъ Ахмедовъ състояща се отъ 2 юзджички. Трета на Ангелъ Атанасовъ състояща се отъ 2 синци и четвърта на Димо Христовъ състояща се отъ 50 лева. Димитъръ и да валѣше много дѣждъ мѣстността па бѣше претрупана отъ болитни селяни.

Вечерта, въ салона на читалището, ученицитѣ на прогимназията изнесоха еската „СПЯЩАТА ЦАРКИНЯ“. Актьоритѣ малки деца изиграха много добре ролитѣ си въ то на всѣко действие буйно акламирани отъ посетителитѣ. Особено впечатление направи хубавата украса на салона и сценографитѣ, интересното облекло, игра на малкитѣ „Джѣжета“ и балетитѣ на дворнитѣ.

Това достави истинска радостъ за малки и голѣми. Населението поздравява учителския персоналъ. Прихода е въ полза на беднитѣ ученици.

Наблюдателъ

Съобщавагъ ни, че цената на управлението на Българската Земледѣлска и Кооперативна Банка е разрешила 1,500,000 лева за постройка на клона въ Преслав, което здание трѣбва да е готово до края на 1940 г.

Афоризми

Голѣмъ залѣкъ преглѣлоша дума не кажи.
Диогенъ попиганъ — не тежи най-много на земята отговорилъ: „Невъзпитанъ младежъ“!

Лъжата мито не плаща — голѣми глоби, когато не мислиш. Довѣрието е като душето излѣзе, не се връща.

Има една само нравственост — тя е истината; има една развала — тя е лъжата; забивайте истината, а прерайте — лъжата.
За безгрижната младежъ свѣтътъ е хубавъ и пъленъ новини, наслади и радости, всичко това е прекрасното, че, съ минаването на годинѣ, ние почваме и да поваме и да разбираме, че ния животъ, освенъ съ радости и наслади е пъленъ и неволи.

Премирани ноне

Отъ името на Юнашката организация въ гр. Преславъ, считаме за приятенъ дългъ да изкажемъ благодарността си на г-на Шуменски Гарнизоненъ Началникъ Полковникъ Димитъръ Айрановъ за отпуснатата военна музика за устроитѣ на 2 того Юнашки продукции въ града ни, на г-на кмета Стойчевъ за ценното съдействие по организиране на вечеринката на г-на Добри Рачевъ, който отъ името на Шуменската Юнашка Организация поздрави Преславци и ги призова къмъ сплотеностъ за развитието на организацията, на г-да гоститѣ юнаци и юнакини и играчи отъ гр. Шуменъ за хубавитѣ изнесени отъ тѣхъ номера, на г-да музикантитѣ отъ военната музика за проявеното старание. На г-на Венцеславъ Поповъ, г-цитѣ Катя Юрданова и Иванка Борисова по уредба на хубавата украса на салона. Сжщо изказва сърдечна благодарность къмъ читалищната управа и театралната група въ града ни и на цѣлото гражданство за присѣдствието му и проявения голѣмъ интересъ къмъ дѣлото на юнашката организация.

Отъ настоятелството

Рекламирайте
чрезъ
„ПРЕСЛАВСКА ДУМА“

Хронина

Поради временно претрупване на Редакцията съ материалъ въ настоящия брой на вестника се отпечатватъ само частъ отъ статиитѣ и допискитѣ по реда на получаването имъ. Неотпечатаниятъ материалъ ще се помѣсти въ идния брой.

По случай историческата седмица въ Преславъ и устройваната по тоя случай голѣма изложба-пазаръ, Кмета на градътъ ни г-нъ В. Стойчевъ е изпратилъ покана до Министра на Желѣзницитѣ г-нъ М. Йововъ. Въ отговоръ на тая покана г-нъ Министра е изпратилъ следната телеграма до г-на Кмета и жителитѣ на гр. Преславъ:

Благодаря за поканата. Поздравлявамъ г-на кмета и всички граждани на общината. Отъ сърдце желая на този исторически и хубавъ край благоденствие и всестраненъ напредѣкъ.

М-ръ Йововъ.

Проектитѣ на зданието на Прогимназията сж отдадени на Софийскитѣ архитекти Радославъ Радославовъ и Коснт. Джангозовъ.

Общината е започнала разхубавяване на градскитѣ площади.

Печат. Прес. Търговски & Синове—Шуменъ

На голѣмата изложба-пазаръ състояла се на 3 април т. г. се раздадохъ награди на много селски стопани, за старанието и грижитѣ които тѣ сж положили за охранване на хубави вранни коне и бичета. Получили сж първи награди следнитѣ скотовѣдци: Димо Ст. Халтевъ отъ гр. Преславъ, Гиню Русевъ—Драгоево, Колю Ивановъ — Иваново, Стоянъ Златевъ—Кирилово, Недю Къневъ—Осмаръ, Вълчо Ивановъ —Златаръ, Рачо Стояновъ — Крумово, Димо Вичевъ — Осмаръ, Колю Недѣлковъ — Владимирци, Крумъ Райковъ—Кочово, Юрданъ Славовъ — Крумово.

Съ настѣпването на хубавитѣ и топли дни, както всѣка година, така и тая година, градътъ ни и околноститѣ му се посещаватъ всѣкидневно отъ много гости туристи и др. Идватъ предимно учащи се да се преклонятъ предъ величественитѣ останки на Древността.

На 2 април т. г. вечерта Юнашкото Д-во „Симеонъ Велики“ въ градътъ ни изнесе голѣма юнашка продукция. На тая продукция присѣдствува цѣлото настоятелство на Шуменското д-во „Юнакъ Крумъ“ и една група съзетатели.

Усилено се режатъ и разгребватъ лозята около Преславъ, отъ които се приготвятъ прочутитѣ преславски вина.